

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ФОЧА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ОПШТУ УПРАВУ**

**ИНФОРМАЦИЈА
О МЈЕСНИМ ЗАЈЕДНИЦАМА**

Фоча, јули 2021. године

Подручје јединице локалне самоуправе дијели се на мјесне заједнице ако је то засновано на просторним, историјским, привредним или културним разлозима и ако је то у интересу становника јединице локалне самоуправе.

Мјесна заједница, као облик непосредног учешћа грађана у локалној самоуправи, образује се за дио насељеног мјеста, односно за подручје једног или више међусобно повезаних насељених мјеста. У мјесној заједници грађани могу задовољавати одређене заједничке потребе и интересе у областима: уређења насеља, становања, комуналних дјелатности, заштите животне средине, физичке културе и другим областима, које грађани у мјесној заједници сматрају битним за мјесну заједницу. Мјесне заједнице нису у закону третиране као облик организовања у коме се утврђује или преноси дио локалне власти са јединице локалне самоуправе, већ се у њима остварују облици непосредног учешћа грађана у локалној самоуправи.

Мјесне заједнице се оснивају одлуком Скупштине општине. Становник мјесане заједнице је сваки грађанин који има пребивалиште на територији те мјесне заједнице. Подручје мјесне заједнице може се мијењати на начин и по поступку утврђеним Законом и Статутом општине. Мјесна заједница може покренути иницијативу за промјену назива и сједишта мјесне заједнице, а коначну одлуку о томе доноси Скупштина општине. Мјесна заједница има Савјет мјесне заједнице и предсједника Савјета, кога бирају натполовичном већином гласова од укупног броја чланова Савјета. Мандат чланова Савјета и предсједника траје четири године. Мјесну заједницу представља и заступа предсједник Савјета мјесне заједнице.

Према важећим законским прописима, мјесна заједница нема својство правног лица, а организација, начин рада и финансирање мјесне заједнице, уређује се Статутом општине. Општина буџетом утврђује посебна средства за финансирање рада мјесних заједница. Средства за потребе мјесних заједница могу се обезбјеђивати и из средстава самодоприноса, донација, поклона и личног учешћа грађана

мјесних заједница. Скупштина општине је донијела и Одлуку о накнадама за рад председника Савјета мјесних заједница. Овом одлуком је одређена накнада за рад председника Савјета мјесних заједница, прикупљени су подаци о њиховим текућим рачунима и достављени Одјељењу за финансије ради исплате истих.

Иако је положај мјесних заједница ослабљен послеријатним законодавством, оне остају један од инструмената колективних активности и приступа сервисима јавних услуга, који највише обећавају.

На подручју општине Фоча имамо 24 мјесне заједнице, које функционишу и које су изабрале своје савјете и председнике савјета и двије мјесне заједнице, у којима још нису створени услови за провођење избора и конституисање органа. Општинска управа има добру сарадњу са свим мјесним заједницама. Председници мјесних заједница раде у складу са законом, Статутом општине Фоча и Одлуком о мјесним заједницама на подручју општине Фоча.

Укључивање мјесних заједница у процес доношења одлука и веће учешће грађана у процесу разматрања и доношења одлука захтијева омогућавање постојања минимума услова у самим мјесним заједницама, на чему је последњих година учињен напор, у смислу обезбјеђења простора за рад мјесних заједница и опремања наведеног простора. Међутим, одређени број мјесних заједница и даље нема своје просторије за рад, већ састанке Савјета одржавају у просторијама школа и сл.

Савјети мјесних заједница су до краја 2019.године доставили програме рада за 2020.годину, како би се могле планирати активности на рјешавању проблема које су сами оцјенили као приоритет, за све становнике конкретног подручја. На основу достављених приоритета и расположивих средстава у буџету, надлежно Одјељење за просторно уређење је урадило Програм уређења грађевинског земљишта за 2020.годину, као и Програм уређења локалних и некатегорисаних путева и остале програме.

Програми рада мјесних заједница се углавном односе на реконструкцију и санацију путева, санацију и израду пропуста и канала, организовање превоза, обезбјеђење здравствене заштите, а у градским и приградским мјесним заједницама и на питања расвјете, одвоза смећа, паркирања и уређења улица и сл. и њихова реализација зависи од расположивих буџетских средстава, као и пројеката министарства БиХ и ентитета или других донатора.

Неки од приоритета, који су били предложени од стране Савјета мјесних заједница, а који су планирани у Програму уређења грађевинског земљишта, Програму уређења локалних и некатегорисаних путева, Програму утрошка намјенских средстава од накнаде по основу шумских сортимената и других програма за 2020. годину су и реализовани у току претходне године. За асфалтирање локалних путева, по програмима (а по приоритетима мјесних заједница), издвојено је 998.255,00 КМ за радове у мјесним заједницама (Болница-Факултет, ул.Цара Лазара, ул.Бранка Радичевића, ул.Меше Селимовића, ул.Светосавска, улице у Миљевини, Херцеговачка и остало). За одржавање и санацију локалних и некатегорисаних путева у 2020. години (по Програму уређења локалних и некатегорисаних путева и др.програма и приоритетима мјесних заједница) је издвојено 215.613,00 КМ. Рађено је на подручју свих мјесних заједница. На крпљење ударних рупа на градским и приградским саобаћајницама на подручју општине, издвојено је 33.506,46 КМ.

У току 2020. године је, по иницијативама из мјесних заједница, вршено и уређење и поправке реквизита на дјечијим игралиштима и уређење паркова у износу од 25.820,00 КМ, која су рађена средствима општине. Такође је набављена комунална опрема у износу од 12.117,00 КМ.

Средствима надлежног државног и ентитетског министарства и Општине су изграђене и почетком 2020. године усељене двије зграде на подручју мјесне заједнице Лазарево, за категорије расељених лица, лица у стању социјалне потребе, кориснике колективног центра и

алтеративног смјештаја. Такође је рађена санација путне инфраструктуре у мјестима са повратничком популацијом и електрификација с.Гостичај.

Сви ови радови које је реализовала Општинска управа по донешеним програмима се односе на профилисање, санацију и насипање путева, асфалтирање, санацију ударних рупа, постављање јавне расвјете, израда и чишћење канала и пропуста, уређење дјечијих игралишта и вртића, изградњу потпорних зидова, постављање одбојних ограда, санацију клизишта, поправку мостова и сл., а средствима Општине и екстерних извора.

Детаљнији извјештаји о свим горе наведеним радовима су већ били презентовани на сједници Скупштине општине, кроз Извјештај о реализацији програма уређења локалних и некатегорисаних путева, Извјештај о реализацији програма уређења грађевинског земљишта и друге извјештаје надлежних одјељења за 2020.годину.

У 2020.години, за рад мјесних заједница у буџету општине је планирано 45.300,00 КМ, а извршено је 45.272,00 КМ.

Општинска управа је за све мјесне заједнице формирала и води Регистар мјесних заједница на подручју општине Фоча, како је прописано „Правилником о садржају и начину вођења регистра мјесних заједница“.

У извјештајном периоду је проведено више заједничких активности у циљу сагледавања стања на терену и превентивног, али и оперативног дјеловања у области заштите од пожара и у области цивилне заштите. Свим Савјетима мјесних заједница су, од стране службе цивилне заштите, припремљени и подијељени писани материјали о провођењу превентивних и оперативних мјера заштите становништва у случају елементарних непогода и несрећа. У области помоћи социјално угроженим породицама, активно су учествовали већина Савјета мјесних заједница, који су комуницирали са општинском управом, Црвеним крстом и Центром за социјални рад. Црвени крст је уз помоћ председника Савјета мјесних заједница ажурирао спискове лица која су у стању потребе за помоћи, а председници су се, по потреби,

укључили у дистрибуцију пакета помоћи становништву на свом подручју. Активно су учествовали у изради социјалне карте на подручју наше општине. Све активности у мјесним заједницама одвијају се преко Савјета мјесних заједница, у сарадњи са координатором за мјесне заједнице и надлежним службама Општинске управе.

У неким мјесним заједницама, на приједлог Савјета, обезбијеђено је и гориво за благовремено зимско одржавање проходности путева на њиховом подручју.

У реализацији пројекта „Форум за безбједност“ , општинска управа је са представницима Полицијске управе и другим релевантним субјектима реализовала састанке, на коме су учешће узели и представници неких мјесних заједница, а све у циљу сагледавања безбједоносне ситуације.

Потребно је истаћи да су Савјети мјесних заједница остваривали добру сарадњу са Општинском управом и да су важна веза и са најудаљенијим дијеловима мјесних заједница. Још увијек високу јавну препознатљивост мјесне заједнице, као главног механизма учешћа грађана, потребно је искористити и адекватним реформским промјенама утемељити у стварности. Мјесна заједница треба нову снагу да постане стварни партнер локалним властима у обликовању услова живота грађана. Властима је потребна повратна спрега да би знале какве су ефекте имале њихове мјере и шта грађани о томе мисле. Због тога је комуникација у демократском систему увијек двосмјерна: демократско је право грађана да се креативно укључе у процес политичког одлучивања – захтјевима, приједлозима, оспоравањем. Са своје стране, демократска ће власт гледати да изађе у сусрет захтјевима грађана ако је то могуће, а свакако ће створити могућности да грађани изразе своја првенства, односно дају предност одређеним пројектима.

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА
Виде Вуковић